

АГЕНЦИЈА ЗА
ОСИГУРАЊЕ
ДЕПОЗИТА

Praćenje rizika i određivanje premije osiguranja depozita

Zlatibor, 10-12. mart 2016. godine

Pitanja

- **Kako se prati rizik banaka?**
- **Kako se određuje stopa premije?**
- **Aktuarski pristup u određivanju stope premije?**
- **Kako se određuje potencijalni rizik Fonda?**

Praćenje rizika i određivanje premije

Baza podataka

- Finansijski izveštaji banaka;
- Stanje Fonda;

Procena rizika banaka

- Metodologija uz koncept za praćenje i merenje rizika poslovanja bankarskog sektora;

Stopa premije

- 0,2 %;
- 10 godina;
- 3 banke srednje veličine;
- Ciljani iznos;

Izvori podataka

NBS – Sporazum o saradnji	Banke	Ostalo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Upis banke koja je dobila dozvolu za rad NBS u registar privrednih subjekata; ▪ Rešenje o oduzimanju dozvole za rad banci; ▪ Odluke NBS kojima je ustanovljena obaveza filijala domaćih banaka u inostranstvu da depozite osiguravaju kod Agencije; ▪ Kontrola poslovanja banaka; ▪ Vrsta preduzetih mera prema bankama; ▪ Prestanak važenja mera; ▪ Rešenje o pokretanju postupka restrukturiranja; ▪ Pokazatelji poslovanja banke; ▪ Rizični profilu banke; ▪ Zaključci neposrednih kontrola; ▪ Banke koje su sistemski značajne;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Izveštaj o ukupnim i osiguranim depozitima; ▪ Izveštaj o stanju depozita po ročnosti i prosečnoj kamatnoj stopi; ▪ Izveštaj o stanju depozita velikih pravnih lica; ▪ Izveštaj o kapitalnim zahtevima i pokazatelju adekvatnosti kapitala; ▪ Izveštaj o elementima kapitala; ▪ Mesečni izveštaj o tokovima gotovine banke; ▪ BS i BU; ▪ Podaci o likvidnosti banke na dnevnom nivou;	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ministarstvo finansija RS; ▪ Republički zavod za statistiku; ▪ Republički fond za penzijsko i invalidsko osiguranje; ▪ Nacionalna služba za zapošljavanje;

Kako se određuje stopa premije?

Agencija utvrđuje stopu premije za narednu godinu uzimajući u obzir :

- Stanje u bankarskom i ukupnom finansijskom sistemu RS
- Step en rizika kome je izložen
- Odnos ukupne visine raspoloživih sredstava Fonda i procenjenog iznosa potrebnog za isplatu osiguranih iznosa u slučaju istovremenog stečaja/likvidacije 3 banke srednje veličine

Agencija je dužna da obezbedi da zaključno sa 1. januarom 2025. godine iznos sredstava na računu fonda za osiguranje depozita dostigne najmanje nivo od 5% ukupnih osiguranih depozita u bankarskom sistemu i da, shodno tome određuje stopu redovne premije.

Osim zakonskih preduslova prilikom određivanja u obzir je uzeto i:

- Visina osiguranih depozita i visina osiguranih iznosa
- Projektovana stopa rasta osiguranih depozita
- Projektovana stopa rasta kursa evra
- Pretpostavljena valutna struktura depozita
- Pretpostavljena naplata potraživanja Agencije iz stečajne mase banaka
- Potreban iznos za isplatu depozita u slučaju istovremenog stečaja 3 banke srednje veličine

Model 1

- Model sa maksimalnom premijskom stopom u prve 3 godine
- Mogućnost uvođenja vanredne premije u 2017. godini

Model 2

- Niža stopa od zakonskog maksimuma u prvoj godini sa povećanjem u naredne dve za 0,1% a od 2019. godine smanjenje za 0,1%

Kako se prati rizik banaka?

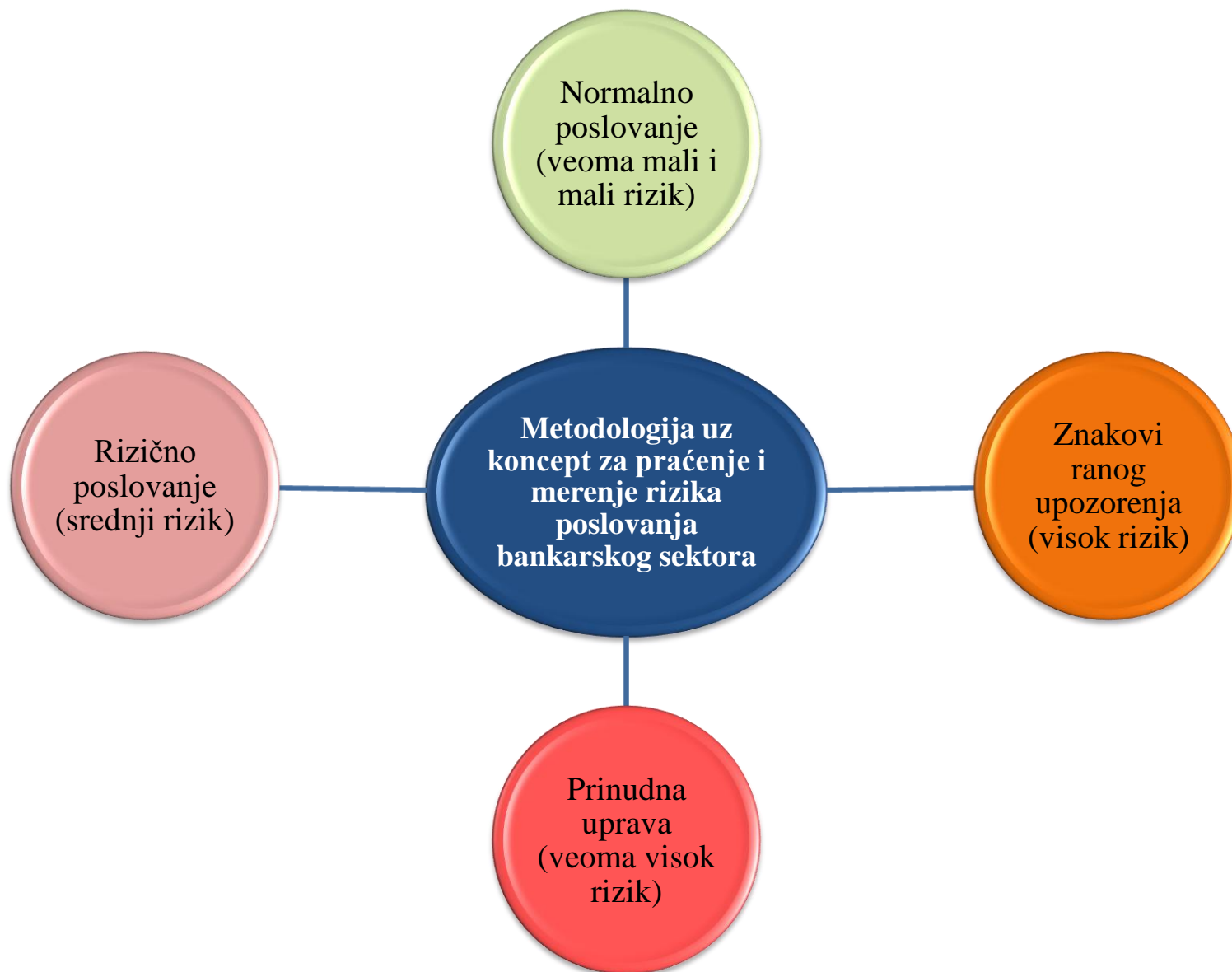

Metodologija uz koncept za praćenje i merenje rizika poslovanja bankarskog sektora podrazumeva analizu podataka o:

- Adekvatnosti kapitala
- Likvidnosti
- Profitabilnosti
- Izloženosti banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica
- Ukupnoj izloženost prema licima povezanim sa bankom
- Zbiru svih velikih izloženosti
- Zbiru ulaganja banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru
- Deviznoj poziciji banke

Mesečna informacija za praćenje i merenje rizika poslovanja bankarskog sektora:

- Osnovni indikatori makroekonomskih kretanja
- Aspekti praćenja i procene rizika poslovanja banke
- Značaj banke u pogledu potencijalne obaveze banke na ime isplate osiguranog iznosa depozita
- Visina sredstava u Fondu za osiguranje depozita

Kako se određuje potencijalni rizik Fonda?

Predlog odluke o visini tromesečne premije osiguranja depozita - u okviru projekcije priliva i odliva sredstava Fonda na osnovu:

- projekcije godišnje stope inflacije
- projekcije kretanja kursa dinara
- projekcije stope povraćaja na ulaganja sredstava Fonda (stope prinosa)
- projekcije troškova investiranja
- projekcije stope rasta depozita

Tri banke srednje veličine – interna metodlogija

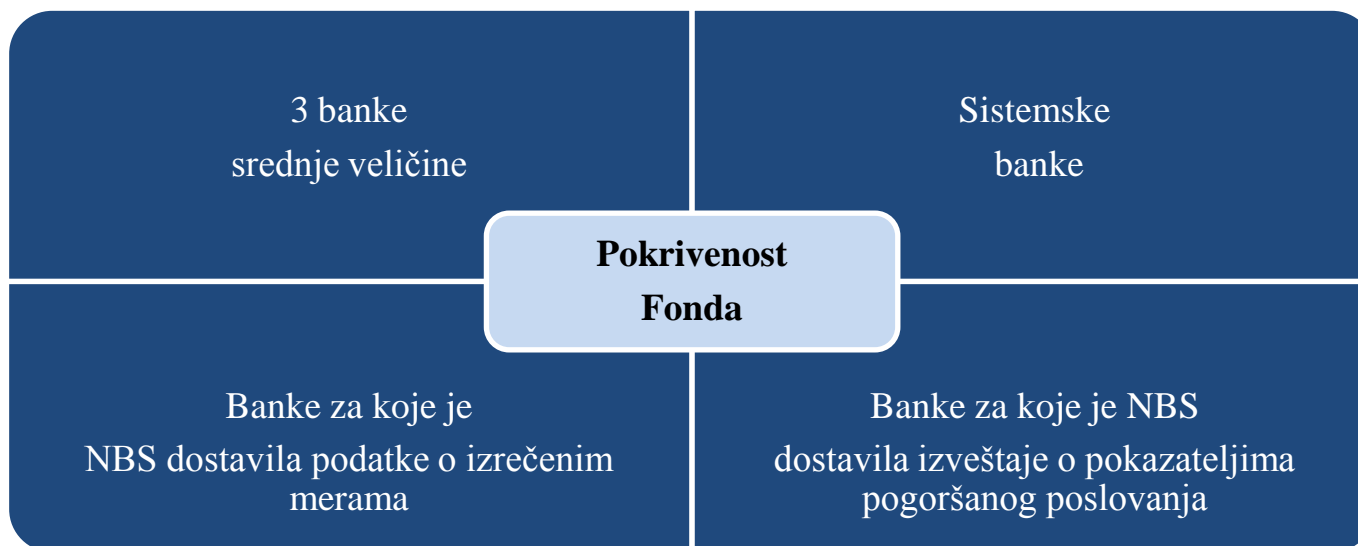
Indikator srednje veličine (ISV)

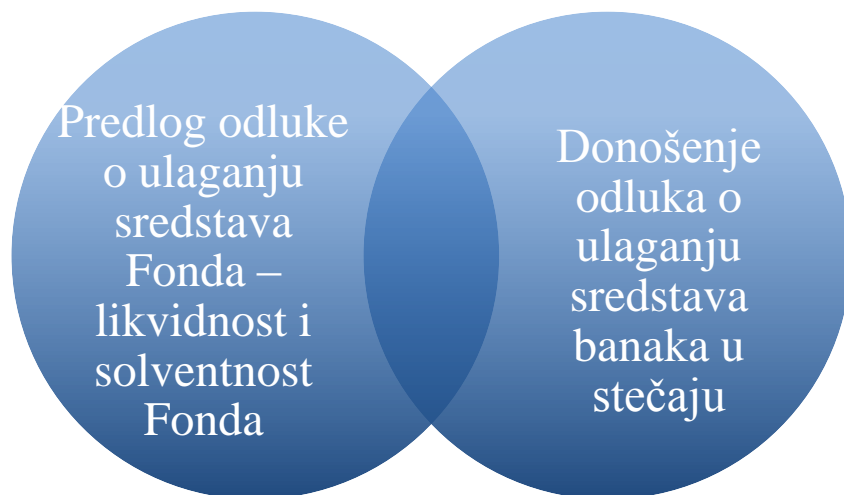
Prosečna izloženost
Fonda po banci (ISV) = $\frac{\text{Ukupan osigurani iznos u bankarskom sistemu}}{\text{broj banaka članica}}$

Kako se određuje potencijalni rizik Fonda?

- Minimalni racio pokrića Fonda
- Optimalni (ciljani) racio pokrića Fonda

Cilj analize rizika:

- Sagledavanje finansijskog položaja banaka u Srbiji (bilansna struktura, kvalitet kreditnog portfolija i depozitnog potencijala, iskazani finansijski rezultat i usklađenosti poslovanja);
- Posmatranje celokupnog bankarskog sektora zemlje i pojedinih grupa banaka zavisno od njihove veličine, odnosno vlasničke strukture;

Generalni plan za sprovođenje Programa izgradnje institucionalnog kapaciteta Agencije - PWC

- Izrada i implementacija novog koncepta praćenja rizika uključujući definisanje dodirnih tačaka sa aktivnostima koje se sprovode prilikom rešavanja pitanja problematičnih banaka;
- Izrada sistema premija osiguranja u skladu sa stepenom rizika i to u saradnji sa NBS i MF;

Hvala na pažnji!

Agencija za osiguranje depozita
Knez Mihailova 2, 11000 Beograd

Tel: +381 11 2075 100

www.aod.rs
info@aod.rs